

Inlichtingen konden aanhaken, was de groep-‘Albrecht’ er een die door een van die geheime agenten opgericht werd, nl. door H. G. de Jonge, die in maart ’43 gearriveerd was. De Jonge ging er van uit dat de Geallieerde invasie wellicht in de eerste plaats en in elk geval mede plaats zou vinden op de Nederlandse kust. Hij had te dien aanzien overigens geen enkele aanwijzing in Londen gekregen – misschien moeten wij het zo zien dat de Jonge het vertrouwen koesterde dat hij, als hij de Geallieerden bij uitstek talrijke en betrouwbare gegevens kon toesturen over de Duitse krachten en versterkingen, een Geallieerde invasie als het ware naar ons land zou trekken. Hij moest overigens óók economische gegevens verzamelen. Daar deed hij niet veel aan: hij concentreerde zich op de militaire, en dan vooral die welke het westen des lands betroffen. Zijn verkenners koos hij uit zijn hoofdzakelijk gereformeerde kennissenkring en hij vroeg bij voorkeur personen die in militaire dienst waren geweest. Die hadden een aanvullende scholing nodig: zij kenden wèl de Nederlandse krijgsmacht maar niet de Duitse. Erg veel scholing kon de Jonge hun echter niet geven; het materiaal dat hij daartoe uit Engeland meegekregen had, ‘gaf’, aldus het gedenkboek van zijn groep, ‘een oppervlakkig en soms zelfs misleidend beeld van de structuur van het Duitse leger.’¹ Enkele leden van zijn groep verdiepten zich evenwel grondig in de opbouw van de *Wehrmacht* en zij konden spoedig aan de talrijke verkenners doen weten waarop deze in de eerste plaats moesten letten. Alle Duitse versterkingen in Noord- en Zuid-Holland werden grondig verkend, zo ook het vliegveld Deelen; de Jonge was namelijk tot de conclusie gekomen dat een Geallieerde invasie op de kust gekoppeld moest worden aan een luchtlanding op dat vliegveld. Medio juni meende hij dat hij het verkenningwerk voorlopig kon afsluiten: hij beschikte over rapporten die tezamen bijna 400 pagina’s telden; die liet hij microfilmen. Hoe kreeg hij de microfilms naar Londen?

Voor zijn vertrek was hem gezegd dat hij voor de verzending van stukken gebruik kon maken van de ‘lijn’ die Gerbrands zou opbouwen, maar die ‘lijn’ kwam niet tot stand doordat Gerbrands zonder marconist was komen te zitten. Wel had Gerbrands nadien aanraking gekregen met ‘Fiat Libertas’, maar dat feit was de Jonge niet bekend. Begin juli bevond hij zich in een situatie die hij als ondragelijk voelde. Notabene: op 30 juni had Churchill, zo had de *BBC* bericht, hoogst belangrijke operaties aangekondigd ‘before the leaves of autumn fall’, en hij zat nog steeds in bezet gebied terwijl, zo meende hij, de door hem verzamelde gegevens wellicht

¹ *Albrecht meldt zich* (1945), p. 45.